

Confrontatie met een **puberbende**

Het is halverwege april als we op Texel de eerste grote sterns verwelkomen. Heerlijk om hun geluid weer te horen. Met hun oogstrelende witte, karakteristieke vleugels en hun rauwe roep kondigen ze de lente aan. Al snel melden de eerste vogels zich ook in het jonge natuurgebied Prins Hendrikzanddijk. Als beheerders en liefhebbers volgen we ze op afstand. In overleg met onderzoekers bekijken we de mogelijkheid om, net als de afgelopen jaren, een camera te plaatsen bij eventueel gevestigde vogels met eieren. Zo kunnen we zicht houden op de kolonie.

In de zomer van 2023 nestelden maar liefst 4021 grote sterns rond de camera. We konden zo ook in de gaten houden of vogelgriep nog slachtoffers maakte. Bijvangst was ook dat we de kleurringen van vogels konden aflezen en dat recreanten zich beter aan de afsluiting van het gebied hielden, het rustigste strand van Texel.

Toen we begin mei weer een camera plaatsten, zagen we veel leeggeroofde eischalen liggen. Een gekarteld randje aan de lege schalen leek te wijzen op rattenvraat, maar zeker waren we niet. Waar we eerder die week nog ongeveer duizend grote sterns telden, zaten er op dat moment nog slechts een paar honderd vogels.

Toen de camera operationeel was konden we via de laptop meekijken en werd duidelijk wat hier was gebeurd. Links, rechts, voor en achter de grote sterns stapten stoer en stevig enkele jonge grote mantelmeeuwen in de rondte. Vogels van twee tot drie jaar; pubers dus. Ze hingen wat rond op de strandhaak en hadden geen drang om te gaan broeden. Grote mantelmeeuwen doen dit pas vanaf hun vierde jaar. Ondertussen hadden ze het duidelijk voorzien op de grote sterns. Binnen de kortste keren snaaiden deze bullebakken eitjes van grote sterns uit de kolonie. We zagen zelfs hoe een meeuw een ei wegpikte onder de kont van een grote stern vandaan! De stern keek er bijna niet van op, maar voor ons was het toch schokkend om te zien. Dan doe je als beheerder alles om de rust te bewaren in een kolonie en dan verdedigen de vogels zelf hun eitjes nauwelijks.

Grote mantelmeeuwen zijn natuurlijk wel het grootste wat de meeuwenwereld in huis heeft, maar enige verdediging zou je toch verwachten? Maar nee, de kolonie doofde als een nachtkaars uit. De volgende dag was op de camera niets anders te zien dan enkele zwarte kraaien, jonge grote mantelmeeuwen en wat schilfertjes eischalen van grote sterns. Het was ronduit confronterend om zo met je neus bovenop het natuurgeweld te zitten en zonde van de grote sterns, die je na de vogelgriepramp van 2022 enkel voorspoed wenst. Hoe leg je zo'n groep pubers uit dat ook nijlganskuikens heel smakelijk zijn?

Op onze ontzetting volgde uiteindelijk een happy end. De grote sterns zijn deels verhuisd naar Utopia, het gebied van Natuurmonumenten en later kwamen er alsnog ook vele duizenden vogels tot broeden op de Prins Hendrikzanddijk. Het was al met al een ongelukkige start waar de sterns misschien van hebben geleerd. Wij in ieder geval wel. Wij weten nu dat er nog geen ratten in het gebied rondlopen en grote mantelmeeuwen gek zijn op sterneieren. En ook dat grote sterns enorm flexibel zijn.

Thomas van der Es
Senior boswachter ecologie
Staatsbosbeheer Texel

"Binnen de kortste keren snaaiden deze bullebakken eitjes van grote sterns uit de kolonie"